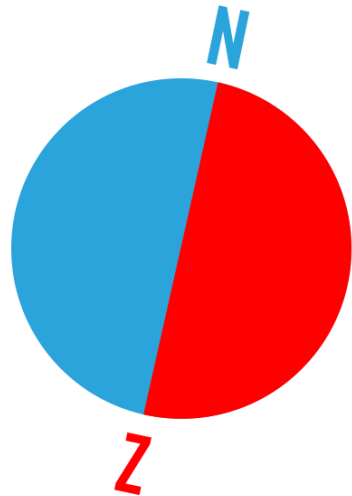

**NOORD-
HOLLANDSE
ENERGIE
REGIO**

Proces voor jaarlijkse update RES-kaart miv 2025

6 november 2024

Dit document beschrijft het proces om 1x per jaar de RES-kaart te actualiseren (wijzigingen zoekgebieden).

Vastgesteld door:

- Stuurgroep RES NHN - 6 november 2024
- Stuurgroep RES NHZ - 8 november 2024

Aanleiding

De RES is een dynamisch document, waardoor ruimte is en blijft voor nieuwe initiatieven. Dat vraagt om een korte doorlooptijd voor het vastleggen van wijzigingen.

In 2024 zijn de RES-en van Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid voor het eerst herijkt, waarin geleerde lessen zijn opgedaan:

- Het proces van de Herijking RES 2024 RES heeft zo'n 2,5 jaar in beslag heeft genomen, van begin 2023 met de uitgangspuntennotitie tot medio 2025 wanneer PS definitief besluit (incl. plan-MER) neemt en de werkingsgebieden wind in de provinciale verordening zijn gewijzigd.
- Daarnaast heeft elke RES-partner deelgenomen aan het gezamenlijke, regionale herijkings- en besluitvormingsproces. Ook bij geen wijzigingen. Dit vraagt veel ambtelijke capaciteit. Capaciteit die liever ingezet wordt voor de uitvoering van projecten.

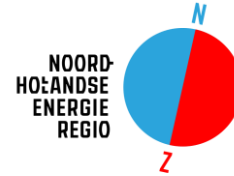
De vraag is dus: kan het aanpassen van de RES-kaart sneller, eenvoudiger en minder arbeidsintensief? Zodat het beter aansluit bij het dynamische karakter van de RES.

Hiervoor is dit procesvoorstel opgesteld: een jaarlijkse update van de RES-kaart met ingang van 2025. Dit voorstel is vastgesteld door de Stuurgroep RES NHN (6 november 2024) en Stuurgroep RES NHZ (8 november 2024).

Het doel van dit proces-voorstel is:

Het nemen van een gezamenlijk, regionaal besluit over de (jaarlijkse) wijzigingen van de RES-kaart, zodat deze wijzigingen doorwerking kunnen krijgen in de Provinciale Verordening, door middel van:

- wijziging van de werkingsgebieden wind (i.v.m. verbod op windturbines m.u.v. zoekgebieden wind en zon+wind zoals vastgesteld in de RES).
- verwijzing naar vastgestelde RES-kaart voor zoekgebieden zon

Wat willen we behouden?

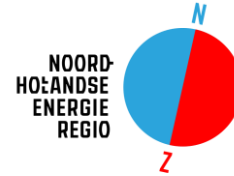
Het proces van de Herijking RES heeft bijgedragen aan *activering en urgentie*. Dit willen we graag behouden:

- De deadlines voor de Herijking RES 2024 en de plan-MER hebben voor een aantal zoekgebieden bijgedragen aan het concreet krijgen van de plannen. Andere zoekgebieden hebben echter sinds de RES 1.0 moeten wachten op de herijking.
- Door een gezamenlijk herijkingsproces te doorlopen, staat de opgave bij eenieder weer bovenaan de agenda. Door de doorrekening van de wijzigingen in de Herijking RES, ontstond gezamenlijk inzicht dat we als regio nog een hele grote opgave te gaan hebben tot aan 2030, om het gezamenlijke doel tijdig te kunnen realiseren. Dit draagt bij aan besef van urgentie en het activeren van de uitvoering.

Daarnaast is de langdurige *regionale samenwerking* onmisbaar voor de uitvoering van de RES-doelstellingen. Daarom blijven de volgende afspraken bestaan:

- **Bottom-up aanpak**, gemeenten zijn verantwoordelijk voor toevoegen/wijzigingen zoekgebieden op hun grondgebied. Dit kan bijv. naar aanleiding van een initiatief uit de samenleving, of een politieke of bestuurlijke wens. Het college informeert de gemeenteraad en draagt de wijzigingen aan. De gemeenteraad neemt uiteindelijk het besluit. Vervolgens nemen de provincie (PS) en (indien van toepassing) de waterschappen (AB) een gebundeld besluit over alle wijzigingen in de RES-regio.

- Er is **regionale afstemming** voorafgaand aan het besluit tot wijziging:
  - Ambtelijk en bestuurlijk (in deelregio én RES-regio)
  - In ieder geval met buurgemeenten en provincie (en waterschap indien van toepassing), netbeheerder en met relevante stakeholders
- Om tot een goed besluit te komen, wordt voorafgaand aan het raadsbesluit **de impact van de wijziging lokaal en regionaal in beeld gebracht**. Dit wordt ook besproken in de regio:
  - Door gemeente: aandachtspunten voor ruimtelijke inpassing, gezondheid, milieueffecten, maatschappelijk draagvlak & netaansluiting.
  - Door programma RES: cijfermatige doorrekening in relatie tot de regionale doelstelling.
- **Participatie met- en informeren van de omgeving** voorafgaand aan de wijziging / het toevoegen van een zoekgebied is de verantwoordelijkheid van de gemeente (i.s.m. initiatiefnemer, indien van toepassing).

Uitgangspunten voor proces: jaarlijkse update RES-kaart

Voor het proces van de jaarlijkse update van de RES-kaart worden de volgende uitgangspunten aangehouden:

- Het gaat alleen over wijzigingen op de kaart. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor toevoegen/wijzigingen zoekgebieden op hun grondgebied.
- De ambitie voor 2030 en de uitgangspunten van de RES blijven gehandhaafd. Wijzigingen dragen positief bij aan de RES-doelstelling van de RES-regio. 'iets eraf' betekent ten minste 'iets erbij' (op het totaal van de RES-regio).
- Alleen besluiten bij wijzigingen:
  - Alleen gemeenten met wijzigingen nemen een raadsbesluit. Gemeenten zonder wijzigingen nemen geen besluit. *(NB. Het laten afvallen van een zoekgebied is ook een besluit, i.v.m. wijziging van een eerder raadsbesluit en evt. doorwerking in omgevingsbeleid)*
  - Het waterschap (AB) neemt alleen een besluit bij wijzigingen die gevolgen (kunnen) hebben voor de assets van het waterschap. Zijn deze wijzigingen er niet, dan neemt het waterschap geen besluit.
  - De provincie (PS) neemt 1x per jaar een gebundeld besluit over alle wijzigingen in de RES-regio.

RES en plan-MER-plicht

Voor de update van de RES-kaart is er sprake van vervolgbesluiten onder de werkingssfeer van de mer-richtlijn vallende projecten, waardoor een plan-mer-(beoordelings)plicht voor de RES (m.b.t. wind zoekgebieden) niet kan worden uitgesloten.

- Één tijdslot per jaar voor aanleveren van wijzigingen:
  - Dit draagt bij aan transparantie en overzicht, eenduidigheid in doorrekening en efficiënte inzet van ambtelijke capaciteit t.b.v. besluitvorming.
  - De timing van het tijdslot sluit aan op de planning voor het aanpassen van de 'werkingsgebieden wind' (Provinciale Omgevingsverordening), om te zorgen voor een zo kort mogelijke doorlooptijd voor wijzigen/toevoegen van wind-zoekgebieden.
- Nieuwe/gewijzigde zoekgebieden wind moeten in een plan-MER zijn beoordeeld, voordat deze kunnen worden geborgd in de werkingsgebieden wind in de POV. De provincie is trekker van de plan-MER.
- Het Programmabureau RES biedt ondersteuning, in de vorm van inhoudelijke expertise, cijfermatige doorrekening op RES-regio niveau, verwerking op de kaarten in de RES-viewer en conceptstukken voor besluitvorming.

Op de volgende pagina zijn de processtappen schematisch weergegeven.

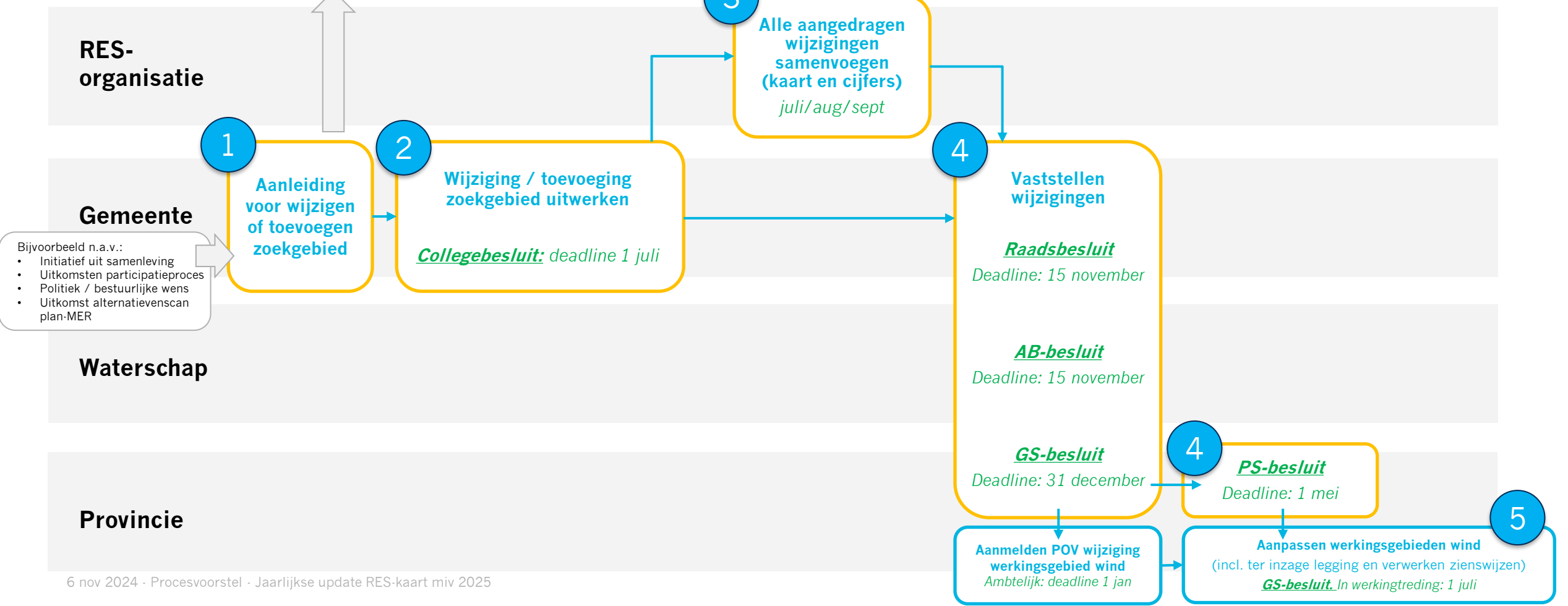
- *Let op:
- Dit geldt alleen voor nieuwe zoekgebieden wind die reeds onderzocht zijn in de plan-MER (bijv. alternatievenscan)
  - Indien er nog geen plan-MER is uitgevoerd voor een nieuw/gewijzigd zoekgebied wind, zal dit eerst gedaan moeten worden voordat PNH hierover kan besluiten. Dan wordt de doorlooptijd langer.

BO XL Energieregio
3x per jaar

Gemeente kondigt aan: voornemen zoekgebied (wind en/of zon) toevoegen/aanpassen.

BO XL Energieregio
okt/nov

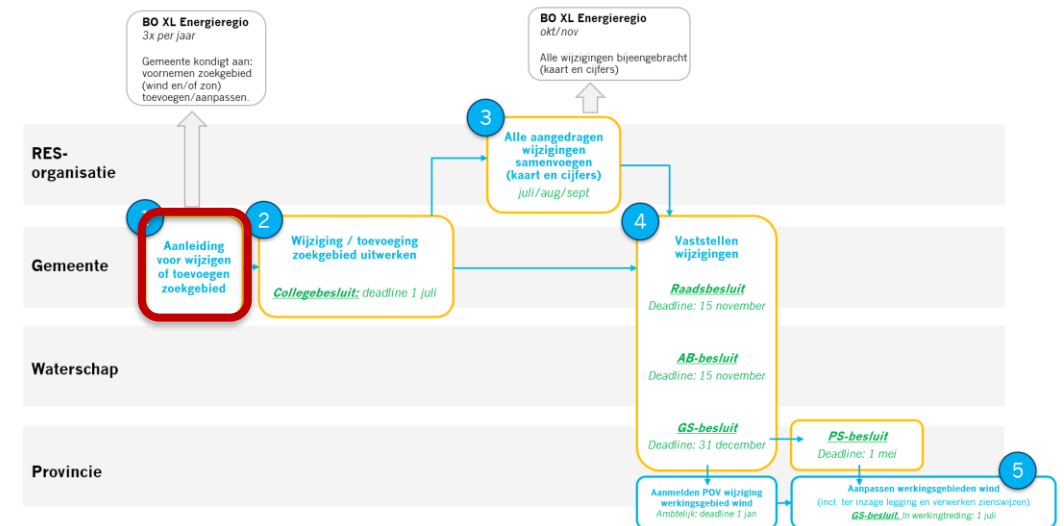
Alle wijzigingen bijeengebracht (kaart en cijfers)

- Bijvoorbeeld n.a.v.:
- Initiatief uit samenleving
  - Uitkomsten participatieproces
  - Politiek / bestuurlijke wens
  - Uitkomst alternatievenscan plan-MER

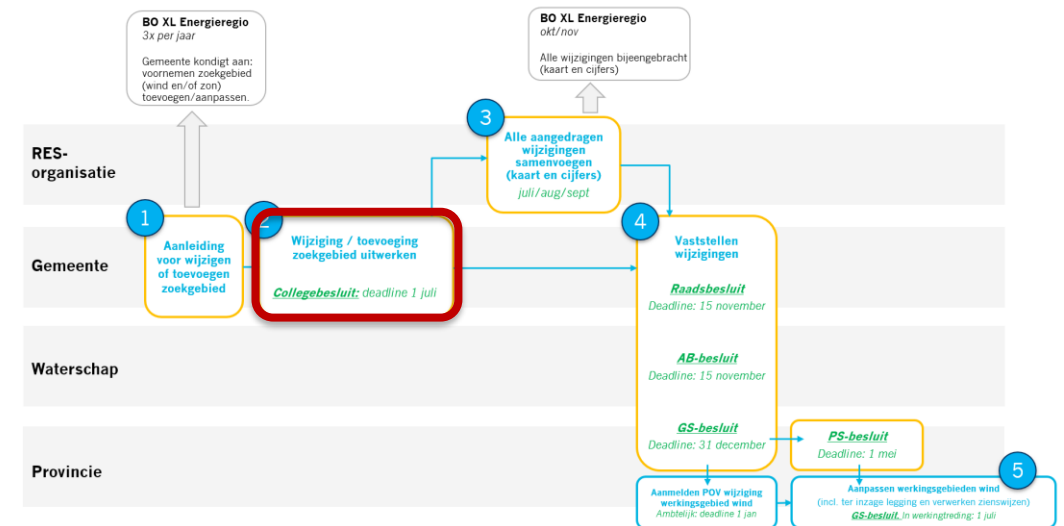
Stap 1

- Binnen een gemeente is **aanleiding voor nieuw / wijziging zoekgebied**, door bijv.:
  - Initiatief uit samenleving
  - Uitkomsten participatieproces
  - Politiek / bestuurlijke wens (gemeente / waterschap / provincie)
  - Uitkomst alternatievenscan plan-MER Herijking RES 2024 (windenergie)
  - ...
- Door gemeente:
  - **Toetsen bestuurlijk draagvlak.** Indien nodig stemt het college af met raad (bijv. verkenning van een nieuw zoekgebied).
  - **In BO XL Energieregio aankondigen:** voornemen om zoekgebied (wind en/of zon) toe te voegen/aan te passen.
    - Dit kan 3x per jaar (de timing is mede afhankelijk van benodigde tijd voor uitwerken van de wijziging in stap 2)
    - RES-programma beheert het overzicht van voorgenomen wijzigingen

Stap 2

- Het **zoekgebied wordt uitgewerkt/onderzocht** door de gemeente (het RES-programmabureau kan hierbij ondersteuning bieden), zoals bijvoorbeeld:
  - Ruimtelijke inpassing, gezondheid en milieu, elektriciteit netwerk, GWh
  - Maatschappelijk & politiek draagvlak
    - Organiseren van participatie (zie ook stap 5)
    - Afstemming met raad
    - Afstemmen met buurgemeenten, provincie, waterschap en stakeholders
- De gemeente neemt een besluit over de wijziging/toevoegen van zoekgebied:
  - **Collegebesluit (of bestuurlijk akkoord)**; instemmen met voorgenomen wijziging/toevoeging. Deadline: 1 juli
  - Wijzigingen worden aangeleverd bij RES-programmabureau

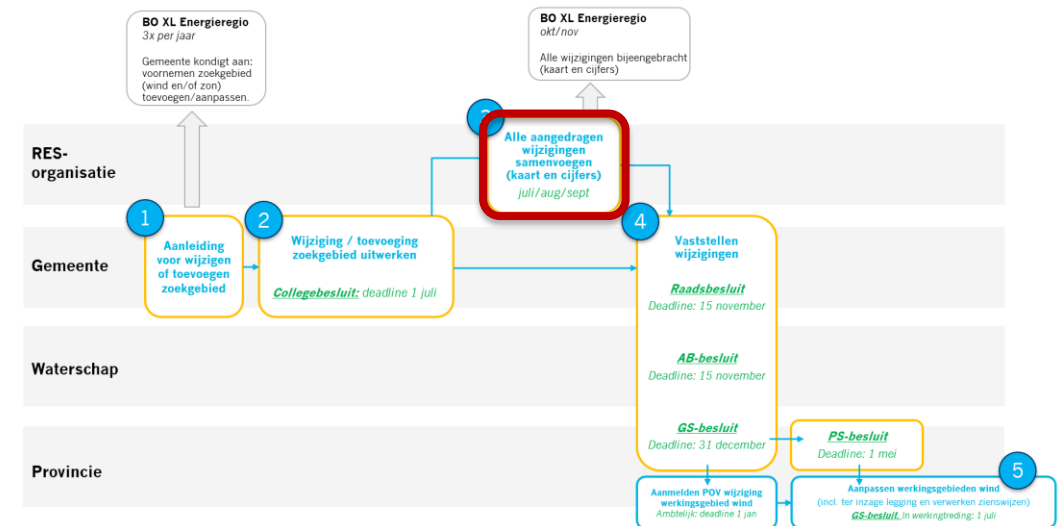

Vanwege de plan-MER plicht (windenergie) geldt:

- Indien een nieuw/gewijzigd zoekgebied wind reeds is onderzocht in de alternatievenscan plan-MER van de Herijking RES 2024, dan is voor dit zoekgebied geen nieuwe plan-MER nodig. De uitkomsten van de plan-MER worden meegenomen in de uitwerking van het zoekgebied.
- Indien een nieuw/gewijzigd zoekgebied nog niet is onderzocht in een plan-MER, dan beoordeelt de provincie o.b.v. de aangedragen wijzigingen of er een nieuwe plan-MER nodig is. Op basis hiervan neemt provincie een besluit over wel/niet voorbereiden van een nieuwe plan-MER.
NB. Nieuwe zoekgebieden wind waarvoor nog een plan-MER gedaan moet worden uitgevoerd, tellen niet mee in de opgave voor 2030, maar voor de opgave ná 2030 (i.v.m. langere doorlooptijd van MER-procedure, in combinatie met lange realisatietijd van windprojecten, is realisatie voor 2030 niet realistisch).

Stap 3

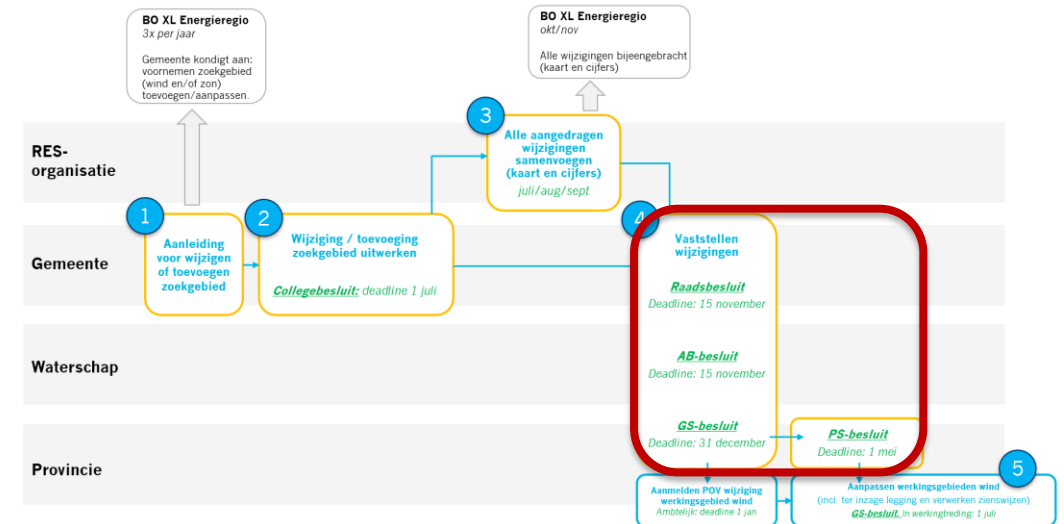
- Het RES-programmabureau brengt **alle wijzigingen in kaart en cijfers bij elkaar** in een totaaloverzicht, op basis van:
  - de aangedragen collegebesluiten
  - meest actuele begrippenkader RES (landelijke rekenmethodiek)
- Het totaaloverzicht laat de impact van alle wijzigingen voor de RES-regio en deelregio zien, in kaart en cijfers. Het wordt besproken in:
  - De Stuurgroep RES. Check: is er aanleiding om een geheel nieuwe RES op te stellen?
  - BO XL Energieregio (okt/nov), tbv regionale afstemming.
- Het RES-programmabureau stelt conceptstukken voor besluitvorming op, incl. een raadsnieuwsbrief met een totaaloverzicht van alle voorgenomen wijzigen.

Stap 4

- **Besluitvorming:**
  - Een gemeente / waterschap zonder wijzigingen: geen besluit, wel een nieuwsbrief voor raad/AB.
  - Een gemeente met wijzigingen: besluit gemeenteraad. Deadline: 15 november
  - Indien de wijziging asset(s) van het waterschap betreft: besluit Algemeen Bestuur. Deadline: 15 november
  - PS besluit neemt besluit over alle wijzigingen in de RES-regio.
    - Deadline GS: 31 december (i.v.m. deadline aandragen wijzigingen werkingsgebieden)
    - Deadline PS: 1 mei (PS besluit vóórdát GS definitief besluit neemt over wijziging werkingsgebieden)

- Na de besluiten in stap 4:
  - Worden de wijzigingen verwerkt in de RES-viewer (met disclaimer: onder voorbehoud van PS-besluit)
  - Zijn de wijzigingen m.b.t. *zoekgebieden zon* definitief (proces afgerond)
  - Na het GS-besluit wordt voor de wijzigingen van de *zoekgebieden wind* het proces voor 'wijzigingen werkingsgebieden wind POV' gestart (vervolgproces)

Stap 5

- **Wijzigingen werkingsgebieden wind** door provincie (zie [meer informatie](#))
  - Deadline: 1 januari wijzigingen aanleveren* (ambtelijk, o.b.v. GS besluit RES-kaart)
  - Aangemelde wijzigingen gaan mee in reguliere proces aanpassing werkingsgebieden van de Prov. Verordening.
    - Grote wijzigingen van werkingsgebieden worden besproken in PS-commissie.
    - Eventuele wijzigingen bij PS-besluit over RES-kaart worden meegenomen.
  - In werking treding: 1 juli

*een voorwaarde voor wijziging van de werkingsgebieden wind is dat er geparticipeerd is over de wijziging (door gemeente, vóór aanleveren wijziging op uiterlijk 1 januari)

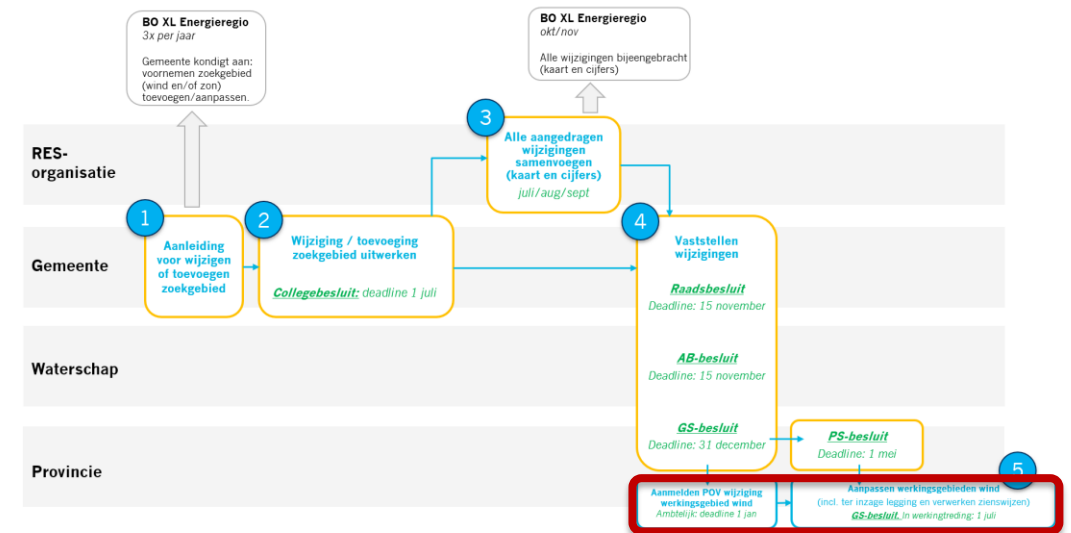
Planning en deadline wijziging werkingsgebieden POV:

Deadline aanmeldingen: 1 juli   In werking treding: 1 feb

In werking treding: 1 juli

Deadline aanmeldingen: 1 jan

Alternatief: nieuwe RES opstellen

Het kan voorkomen dat er aanleiding is om meer te wijzigen dan alleen de kaart van de RES. Bijvoorbeeld:

- Wijzigingen van uitgangspunten / ambitie
- Verbreding scope
- Bepalen opgave na 2030

In dat geval wordt er een nieuwe RES opgesteld. Dan wordt een ander (langer) proces doorlopen. Uitgangspunten hiervoor zijn:

- De Stuurgroep RES besluit of er voldoende aanleiding is om deze route te starten.
- Het proces start met een gezamenlijke startnotitie, waarin bijv. processtappen, samenwerkingsafspraken en uitgangspunten worden vastgelegd. Deze wordt vastgesteld door alle colleges (gemeenten, waterschap(pen), provincie).
- NHN en NHZ kunnen een apart traject doorlopen.

- Elke RES-partner doet mee aan het besluitvormingsproces.
- Er wordt een nieuwe plan-MER opgesteld, de provincie coördineert dit.